

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гаракоецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№16 (252) КАСТРЫЧНІК 2018 ГОД

ГАНДАЛЬ

ЯК РЭФАРМІРУЮЦЬ РАЙПО

У Віцебскай вобласці па стане на 1 верасня стратнымі налічваліся ўжо шэсць райпо: Браслаўскае, Лёзненскае, Мёрскае, Полацкае, Талачынскі, Шумілінскае і чатыры унітарных прадпрыемствы: Віцебская універсальная і Чашніцкая міжраённая базы, «Саюзааггандаль», Глыбоцкае перасоўная механізаваная калона.

Удачыненні да некаторых з іх абласным эканамічным судом распачаты справы аб эканамічнай неплацежаздольнасці і альбо санацыі, альбо ліквідацыі.

Пра тое, што спажывааперацыя вобласці мае патрэбу ў сур'ёзных пераўтварэннях, красамоўна кажуць лічбы параўнальнага аналізу.

Пры рознічным тавараабароце арганізацый абслужывааюза за мінулыя 9 месяцаў у 216 млн. рублёў колькасць адміністрацыйнага апарата склала 1211 чалавек, у «Еўрагандаль» – 405 млн руб. і ўсяго 73 чалавекі, у «Весты» – 158 мільёнаў даляраў і 98 чалавек адпаведна. Ёсць над чым задумацца.

Толькі аптымізацыя арганізацыйнай структуры, колькасці работнікаў, зніжэнне выдатковага механізму дазволіць забяспечыць рэнтабельную працу, падсумаваў кіраўнік вобласці Мікалай Шарстнёў. А калі працягваць нарошчваць даўгі і страты, то можна цалкам страціць сваё месца на рынку паслуг.

Галоўная выснова: спажывааперацыя патрэбна перш за ўсё сельскаму насельніцтву, і становячая дынаміка ператварэння галіны намячаецца, але пакуль працэс ідзе павольнымі тэмпамі.

У гэтым годзе больш за 260 крам райпо перайшлі на новыя формы абслугоўвання, 60 з іх правялі рэбрэндынг. У 2019-м такая праца будзе ажыццёўлена на 300 гандлёвых аб'ектах.

Нягледзячы на меры, аб'ём рэалізацыі тавараў у параўнанні з мінулым годам у сярэднім па вобласці склаў менш за 90%, у Гарадоцкім райпо наогул 70%, Талачынскім – 74,2%.

Абслужывааюз застаецца галоўным аператарам гандлёвага абслугоўвання сельскага насельніцтва і выконвае важную сацыяльную функцыю.

На Віцебшчыне каля 80% населеных пунктаў з колькасцю насельніцтва да 50 чалавек, 8,5 тыс. хутароў, дзе часам пражываюць 2-3 пенсіянера.

Дастануць тавары людзям у аддаленыя вёскі – справа стратная, і

іншыя сеткі не імкнуцца замяніць у гэтым спажывааперацыю.

Віцебскі абслужывааюз абновіць элементы брэнда ўсіх крам сеткі ў аграгарадках і райцэнтрах вобласці.

Пра гэта заявіў старшыня праўлення абслужывааюза Аляксандр Пуцята на пасяджэнні аблвыканкама па пытанні павышэння эфектыўнасці работы арганізацый сістэмы спажывецкай кааперацыі. Пры гэтым ён звярнуў увагу:

– Гэтую работу неабходна праводзіць ва ўмовах вельмі жорсткай канкурэнцыі з іншымі аператарамі. Доўгі час манаполія раённых кааператараў па гандлёвым абслугоўванні насельніцтва не стымулявала працу ў гэтым кірунку. Сёння ўсё змянілася, і, як вядома, падляжачы камень вада не цячэ. Укладваць грошы ў абнаўленне сельскіх магазінаў у вёсках, дзе пражывае да 50 чалавек, сэнсу няма. Рэбрэндынгам будучы ахоплены гандлёвыя аб'екты сеткі ў райцэнтрах, якія складаюць 30 адсоткаў (больш за 300 магазінаў), і ў аграгарадках (227 магазінаў). Гэтую працу мы ўжо пачалі, і яна дала эканамічны эфект. У асобных рэгіёнах таваразварот павялічыўся да 30 адсоткаў.

vitvesti.by

Пераклад з расейскай рэдактара

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINO.BY](http://shumilino.by)

З ЗАЛЫ СУДА

«ХАЦЕЛА ТОЛЬКІ ПРЫСТРАШЫЦЬ»

Жыхарка Шумілінскага раёна зарэзала свайго знаёмага прама падчас застолля. Атрымаўшы нажавое раненне, мужчына без медыцынскай дапамогі памёр на наступны дзень.

Узрост у грамадстве прынята асацыяваць з мудрасцю, такімі вечнымі каштоўнасцямі, як каханне, дабрыня, вера ў бога, калі хочацца. Чалавеку з вялікім жыццёвым багажом прыпісваюцца самыя станоўчыя асобасныя характарыстыкі – аўтаматам, так бы мовіць, за выслугу гадоў. Не, на самай справе той, хто даўно жыве на свеце, сёе-тое ў гэтым жыцці ражее. Толькі не ў гэтым выпадку ...

Гучная справа

Адкрытае выязное судовае пасяджэнне, якое прайшло ў кастрычніку ў вёсцы Мішневічы Шумілінскага раёна, сабрала ў будынку сельскай адміністрацыі столькі народу, што на ўсіх жадаючых проста не хапала крэслаў. Людзям хацелася стаць сведкамі судовага разбору, каб ведаць падрабязнасці гучнай справы, так бы мовіць, з першых вуснаў. Напэўна, за тыя некалькі месяцаў, якія прайшлі з моманту здарэння, якая ўзрушыла вёску ды ўвесь раён, гісторыя была ладна «папапану».

Для таго каб неяк аднавіць падзеі тых злапэмных дзён, у суд былі выкліканыя шматлікія сведкі, праведзеныя разнастайныя экспертызы, сабрана некалькі тамоў крымінальнай справы. Старшыня суда Шумілінскага раёна Алена Сініцкая, прызначаючы судовае паседжанне па месцы "прапіскі" злачынства, у першую чаргу тваёй надзеяй на прафілактычны эфект.

У залу суда пад канвоем у кайданках

ўвайшла немаладая сівавалосая жанчына. У душы варухнулася нешта падобнае на жал: чалавек у такім узросце вымушаны трываць падобныя жыццёвыя нягоды. Але гэта заўчаснае пачуццё вельмі хутка рассяялася і больш не заяўляла пра сябе, нават у момант абвешчання прысуду.

А ці было пачуццё?

Пазначыць фармат сваіх узаемаадносін з пацярпелым Аліна Васільева (усе імёны ўдзельнікаў падзей змененыя) так і не змагла. «Можа, сяброўскія, а можа, і любіўныя», – падбірала вызначэнні жанчына. Але дакладна не сямейныя, так як агульнай гаспадаркі яны не вялі, у яе доме не было рэчаў і нейкіх іншых прыкмет сумеснага пражывання з мужчынам – Нестарам Уладзіміравым. «Мы проста ў госці адзін да аднаго хадзілі. То ён да мяне, то я да яго», – распавядала падсудная. І так на працягу 12 гадоў.

Далей стала зразумела, што самым галоўным аб'ядноўвае фактарам для пары было сумеснае распіццё спіртнога, якое замацавала іх "саюз" мацней любога штампу ў пашпарце. Хоць падсудная ўсё ж настойвала на каханні, чым моцна кампраметавала гэта высокае пачуццё.

Па словах А. Васільевай, пацярпелы пастаянна яе раўнаваў «да ўсіх мужчын» і на гэтай глебе збіваў.

Хацела прыстрашыць

У дзень, калі было здзейснена злачынства, Н. Уладзіміраў, як звычайна,

прышоў да «сяброўцы».

– Гадзін у шэсць вечара патэлефанаваў у дзверы. Я паглядзела, што п'яны толькі злёгка, і ўпусціла. Прапанаваў выпіць – пагадзілася, – распавядала падсудная.

Яны размясціліся ў кухні, нарэзалі сала, выпілі па дзве чаркі. Затым мужчына узяўся за звыклае – збіваць, каб «па мужыках хадзіць» непанадна было. Ад рэўнасці «згарала» і сама падсудная. Аб галаву "любімага" была разбіта не адна бутэлька. Скандалілі і біліся яны ўжо на працягу многіх гадоў. У гэты дзень, вырашыўшы раз і назаўжды адпомсціць крыўдзіцелю, А. Васільева ўзяла нож (той самы, якім некалькі хвілінаў да таго мірна нарэзала сала) і ўваткнула яго ў жывот мужчыну. У матэрыялах справы значыцца: «Будучы ў стане алкагольнага ап'янення, падчас раптоўна ўзніклай сваркі і на глебе асабістых непрыязных адносін, з мэтай наўмыснага прычынення Н. Уладзімірава цяжкіх цялесных пашкоджанняў, не жадаючы наступу яго смерці, наўмыснана неслаадно траўміруе ўздзеянне клінком нажа ў вобласць брушной сценкі злева, прычыніўшы Н. Уладзімірава колата-рэзаную рану, якая носіць прыкметы цяжкіх цялесных пашкоджанняў, небяспечных для жыцця, і складаецца ў прычыннай сувязі з надыходам смерці».

– Я хацела толькі прыстрашыць, схавала нож і кальнула ў жывот, – давала тлумачэнні падсудная.

Яна пры падтрымцы адваката спрабавала паднесці сітуацыю як неабходную самаабарону. Але ні суддзя

(працяг на стр. 2)

КРЫМІНАЛ

КРАДЗЁЖ ЖУРАВІН

Падлетак з вёскі Мішкавічы скараў у мясцовай пенсіянеркі 27 кілаграмаў журавін. Кошт журавін абышоўся ў тры гады пазбаўлення волі.

У праваахоўныя органы звярнулася жыхарка з Мішневіч, у якой прапалі журавіны, піша раёнка Зламысніка хутка вылічылі работнікі міліцыі: ім аказаўся 15-гадовы падлетак з сацыяльна небяспечнай сям'і. Як высветлілася падчас следства, юнаку тэрмінова спатрэбіліся грошы.

Зрабіць так, як робяць многія вясцоўцы — назбіраць і прадаць журавіны — палічыў за цяжкую працу. А да працы хлопец быў не надта ахвочы. Ён бачыў, што бабуліна суседка ходзіць па журавіны і не здае іх. І калі пенсіянерка ў чарговы раз пайшла ў лес, хлопец залез у дом, дзе «назбіраў» журавін.

«Юнак дакладна разлічыў кожны свой крок, — адзначае Ірына Шэнцава, старшы следчы райаддзела Следчага камітэта. — Скараў і схаваў ягады. А затым прыйшоў на дапамогу маці, якая скуплівала журавіны — калі яна адлучылася, ён нібыта прыняў ягады ў невядомага мужчыны на 102 рублі. Ён нават не разумеў, што здзейсніў злачынства».

Злачынства, учыненае непаўналетнімі — на асобым кантролі. Тут важна не толькі яго раскрыць, але і высветліць прычыны, якія падштурхнулі падлетка да крыміналу, У гэтым выпадку хлопцу пагражае да трох гадоў пазбаўлення волі.

shumilino.by

АПЫТАННЕ

ЦІ НАПРАЎЛЯЦЬ НА КАНІКУЛАХ У АРМІЮ?

Удзельнікі апытання з нашай групы абсалютнай большасцю прагаласавалі – не адпраўляць студэнтаў у армію на летніх канікулах, як тое прапанаваў кіраўнік Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

У нашых супольнасцях у сетках Укантакце праводзілася апытанне "Лукашэнка прапанаваў адпраўляць студэнтаў у армію на летніх канікулах. Вы згодныя?"

39 удзельнікаў апытання з 64 прыняўшых удзел у апытанні негатыўна выказаліся супраць прапановы Лукашэнкі.

Вынікі апытання наступныя: Варыянты прапановы адказаў былі: 1. так:

12 – 18,75% 2. не: 39 – 60,94% 3. Залежыць ад факультэта: 7 – 9,4% Мне ўсё роўна: 6 – 9,38%

Усяго прагаласавалі 64 чалавекі.

Адпаведна гэта вынікі апытання толькі тых чытачоў, якія вырашылі прыняць удзел у апытанні і яго вынікі не могуць быць рэпрэзэнтатывнымі для Шуміліна або раёна.

Дзякуй усім удзельнікам апытання!

Алесь Шумскі

З ЗАЛЫ СУДА

(пачатак на стр. 1)
Е. Сініцкая, ні дзяржаўны абвінаваўца пракурор раёна Сяргей Зайцаў не ўгледзелі ў тым, што здарылася абставінаў, якія прадугледжваюць неабходнасць самаабароны.

Ад усіх хвароб - адно ляркства

Але на гэтым справа не скончылася. Атрымаўшы траўму, мужчына выставіў за дзверы гаспадыню кватэры і не упускаў яе да світаньня. Па словах падсуднай, да шостай раніцы яна проста хадзіла па вуліцы. У гэты час пацярпелы быў яшчэ жывы і адпрапанавы звярнуцца па дапамогу да медыкаў адмовіўся. «Сказаў, што адчувае сябе добра, я думала, што ўсё ў парадку», – так патлумачыла жанчына, чаму не выклікала "хуткую". Ну як, ўсё адзіна чалавеку ў жывот нож па самую

рукаўтку, можна думаць, што ўсё само сабой утворыцца, што яму не патрэбна дапамога?

Больш за тое, з раніцы яны працягнулі распіваць спіртное, у доме былі людзі, якія ў адзін голас заяўлялі, што раны на целе пацярпелага не заўважылі, хоць той хадзіў па хаце «ў адных трусах». «Так, ён сказаў, што адчувае сябе ўсё роўна, я адразу і збегавіў за бутэлкай віна», – казаў адзін пацярпелага. Яму нават у галаву не прыйшло, што прычынай дрэннага самаадчування можа быць не толькі пахмелле.

Н. Уладзіміраў памёр бліжэй да абеду. На думку экспертаў, рана яму была нанесеная хоць і сур'ёзная, але не смяротная. Своечасовы зварот па медыцынскую дапамогу захавала б яму жыццё.

Суд у адпаведнасці з часткай

3 артыкула 147 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь прыгаварыў А. Васільеву да шасці гадоў пазбаўлення волі з адбываннем пакарання ў калоніі агульнага рэжыму.

Бабулі бываюць розныя

Неўсебабуліваюцьшкарпэткі і пякуць піражкі сваім унукам. Некаторыя сядзяць у турме за забойства. Гэта ненатуральна і жудасна. Але ў дадзеным выпадку цалкам заканамерна. Людзі упэўнены і настойліва ішлі да трагедыі на працягу 12 гадоў, дзень за днём, чарка за чаркай. Хочацца верыць, што хто-то, пазнаўшы ў героях сябе, перагледзіць свае жыццёвыя каштоўнасці.

Дарэчы, падсудная ва ўчыненым не раскалялася ...

vitbichi.by

Пераклад з расейскай рэдактара

КУЛЬТУРА

НА КОНКУРСЕ Ў РАСІІ

Новыя перамогі юнай шумілінскай музыканткі Марыі Скорынавай.

На II Міжнародны конкурс класічнага народнага мастацтва «Сонечны паўлін» сабраліся у горадзе Серпухаў Маскоўскай вобласці больш за 700 удзельнікаў з розных куткоў Расіі, а таксама з Беларусі і Кітая.

Самабытны талент беларускіх інструменталістаў выдатна прадэманстравала Марыя Скорынава з Шумілінскай

дзіцячай школы мастацтваў.

УШуміліневедаюць, як Марыя віртуозна валодае і фартэпіяна, і цымбаламі, што і даказала на конкурсе. Тым больш, што абодва яе выступленні — у намінацыі «інструментальная мастацтва» (фартэпіяна сола) і «інструментальнае мастацтва» (цымбалы сола) — сталі пераможнымі. Вучаніца Таццяна Гутаравай (фартэпіяна)

і Вольгі Скорынавай (цымбалы) атрымала два дыпламы I ступені і два кубкі.

Апроч таго, юная шумілінская музыкантка стала ўдзельніцай гала-канцэрта, які прайшоў у Палацы культуры «Расія». Гледачы цёпла сустрэлі твор Юрыя Весняка «Карлсан», выкананы Марыяй на цымбалах пад акампанімент выкладчыка Шумілінскай дзіцячай школы мастацтваў, бацькі дзяўчынкі В. У. Скорынава.

Алесь Прыбярэжны

НАШ ДОМ РАМЁСТВАЎ У МАСКВЕ

Сёлетняй восеню 18-20 кастрычніка ў Маскве ў Дзелявым і культурным комплексе пасольства Беларусі ў Расіі адбылася комплексная прэзентацыя Віцебскай вобласці, куды запрасілі і шумілінскую дэлегацыю.

На прэзентацыі разам з гандлёва-прамысловым быў прадстаўлены і культурны патэнцыял Віцебскай вобласці: фрэскі XII стагоддзя з Полацкага Спаса-Ефрасінніўскага манастыра, творчасць Марка Шагала, Юдэя Пэна, сучасных віцебскіх мастакоў, рукапісныя кнігі, а таксама

традыцыйныя касцюмы Віцебшчыны.

Тры рэгіянальныя касцюмы (два жаночыя і адзін мужчынскі зімовы), зробленыя майстрамі Шумілінскага дома рамёстваў па выніках этнаграфічных экспедыцый, былі паказаны на прэзентацыі. Іх прадстаўляла майстар Дома рамёстваў Вольга Загвоздава.

Для гасцей прэзентацыі былі арганізаваны майстар-класы па ткацтву, пляценні, вышыву і іншых рамёствах. Вольга Загвоздава паказала майстар-клас па пляценні паясоў і павязала шумілінскі рэгіянальны пояс старшыні Віцебскага аблвыканкама Мікалаю Шарснёву.

Прэзентацыю Віцебская вобласці наведаль расійскія парламентарыі, прадстаўнікі расійскіх рэгіёнаў і больш чым 30-ці дыпламатычных місій, акрэдытаваных у Маскве.

У. Амбросаў

ПРЫЗЫЎНАЯ КАМПАНІЯ

ХАВАЮЦЦА АД ПРЫЗЫВУ

У Шумілінскім раёне пачалася прызыўная кампанія, аднак с дзесятак ухільстаў «бегаюць» ад ваенкамата. На Шуміліншчыне тэрміноваму прызыву падлягаюць болей за 150 маладзёнаў ад 18 да 27 гадоў.

Аднак большасць прызыўнікоў маюць адтэрміноўкі па розных прычынах: вучоба ў сярэдніх спецыяльных і вышэйшых установах на вочных формах абучэння.

Паводле начальніка аб'яднанага ваенкамата Шумілінскага і Бешанковіцкага раёнаў Андрэя Собіна, атрымліваецца, што толькі каля 70 прызыўнікоў праходзяць медкамісію. А менавіта па яе выніках і вызначаецца, колькі шумілінцаў восенню папоўняць

рады беларускага войска.

Аднак і на гэты раз не абыйшлося без прызыўнікоў, якія па-ранейшаму ўхіляюцца ад вайскавай службы. Маладзёны не з'яўляюцца ў ваенкамат, ігнаруюць павесткі, хаваюцца ад розных мерапрыемстваў прызыву. На сённяшні дзень такіх асобаў у Шумілінскім раёне налічваецца 11 чалавек, прычым большасць з іх бегае па 2-3 гады.

У сваю чаргу начальнік ваенкамата Андрэй Собін кожны раз нагадвае маладым людзям,

што ўхіленне ад мерапрыемстваў прызыву на вайсковую службу ў адпаведнасці з арт. 435 КК. РБ караецца штрафам або арыштам на тэрмін да шасці месяцаў, або абмежаваннем волі на тэрмін да двух гадоў, або пазбаўленнем волі на той жа тэрмін. А злосных ухільстаў чакае суровае пакаранне. Апроч таго, што ўзбуджаецца крымінальная справа, іх шукае міліцыя, яны не могуць уладкавацца на працу, выехаць за межы краіны.

Дарэчы, за апошнія тры гады ў суд Шумілінскага раёна было накіравана 12 крымінальных спраў па «ухільстах», і маладыя людзі атрымалі штрафы ў памеры да 80 базавых велічынь.

Ян Вайтовіч

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

ЗАБЛУКАЎ ГРЫБНІК

У лесе каля вёскі Ільїнцы заблукаў грыбнік, яго знайшлі з надыходам цемры.

24 кастрычніка выратавальнікам Шумілінскага раёна ў 19:08 патэлефанаваў 26-гадовы малады чалавек і распавёў, што заблукаў у лесе непасрэдна ад вёскі Ільїнцы.

Хлопец жыве ў Шумілінскім раёне і добра ведае навакольныя лясы. Да ратавальнікаў ён звярнуўся толькі пасля таго, як сцягнула, і ён зразумеў, што выйсці самастойна не зможа.

На пошукі жыхара, які заблудзіўся, адправіліся работнікі мясцовых РАНС і РАУС. Яны ўсталявалі

пажарная аўтацыстэрна побач з меркаваным месцам, дзе знаходзіцца малады чалавек, машына пастаянна падавала сігналы ўключаласірэну. Сувязь з грыбнікоў падтрымлівалі па мабільным тэлефоне.

У 20:40 хлопца знайшлі міліцыянт. Ён выйшаў на гук сігналаў пажарнага аўтамабіля. Стан страціўся здавальняючы, у медыцынскай дапамозе ён не меў патрэбу.

Сяржук Крупскі паводле vitebsk.mchs.gov.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ДУШЫЎ ЖАНЧЫНУ

П'яны жыхар з вёскі Мішкавічы душыў жанчыну і пагражаў забойствам.

Што бывае пасля таго, калі выпіць горкі келіх, упэўнілася жыхарка вёскі Мішкавічы. Аднавясковец, з якім разам рэспіравалі алкагольныя напоі, кінуўся на жанчыну і яе сына з кулакамі.

Больш таго, ён схопіў

жанчыну за шыю, пачаў душыць і пагражаць забойствам. Супраць мужчыны ўзбуджана крымінальная справа, яму пагражае пазбаўленне волі да двух гадоў.

Сяржук Крупскі па матэрыялам uvd.vitebsk.gov.by

ХАТНІ ГВАЛТ У МІШНЕВІЧАХ

Падчас сваркі сын кінуўся на маці і стаў наносіць ёй пабоі драўляным бруском на галаве, спіне і руцэ. Менавіта такі факт быў зарэгістраваны ў аграгарадку Мішневічы.

Жанчына адмовілася пісаць заяву ў міліцыю. Аднак нягледзячы на тое, крымінальная справа па ч. 1 арт. 149 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь была

ўзбуджана пракуратурай раёна. Цяпер максімальнае пакаранне, якое пагражае сыну за пабоі маці, – пазбаўленне волі да трох гадоў.

Сяржук Крупскі

ПАЖАРЫ

АПАВЯШЧАЛЬНІК ВЫРАТАВАЎ ЖЫЦЦЁ

7 кастрычніка апоўначы ў Шумілінскае РАНС паступіла паведамленне аб пажары ў доме вёскі Рыпіншчына Мікалаеўскага сельсавета.

Пасля прыбыцця да месца выкліку АЦ ПАСП-15 Бешанковіцкага РАНС назіралася адкрытае гарэнне дома.

У доме знаходзіліся два 50-літровыя балоны, адзін з іх выбухнуў да прыбыцця падраздзяленняў, а другі быў эвакуіраваны работнікамі МНС. Пажарны апавяшчальнік усталяваны ў 2017 годзе за ўласныя сродкі.

На момант узнікнення пажару гаспадар знаходзіўся дома і спаў, а калі пачуў, як спрацаваў АПА — самастойна пакінуў дом.

У выніку пажару ў доме знішчаны дах, паталочнае перакрыццё, пашкоджаныя сцены і маёмасць.

У выніку працы падраздзяленняў МНС папярэджана знішчэнне 2 хлявоў.

Прычына пажару высвятляецца. Разглядаецца версія прычыны ўзнікнення

пажару — гэта парушэнне правілаў эксплуатацыі печы, цеплагенеруючых аграгатаў і прылад.

Сяржук Крупскі

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце *бесплатную падпіску*. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Світанак», то калі ласка, перадайце *знаёмым*.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўлены грамадзяне могуць яе *спампаваць са старонкі*: <http://kamunikat.org/svitnak.html> для далейшага *выкарыстання* яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ДЫСЦЫПЛІНА ПАСЛУХМЯНАСЦІ ПА-БЕЛАРУСКУ

У рамках «беларускай мадэлі эканамічнага развіцця» толькі ад паслухмянных выканаўцаў і можа быць карысць, інакш мадэль пойдзе ў разнос. А стабільнасць, якая разумеецца як нязменнасць, — гэта наша ўсё. Таму актыўныя, самастойныя людзі ёй проціпаказаныя.

На досвітку беларускай незалежнасці адна з недзяржаўных газет апублікавала выдатную па лаканічнасці карыкатуру. Намаляваны быў рэмень з напісанымі на ім трыма Ленінскімі словамі: «Вучыцца, вучыцца, вучыцца».

Мінула чвэрць стагоддзя. Сваёй актуальнасці карыкатура не страціла, пра што і абвясціў адзінапалітык (АП) 5 кастрычніка на палігоне ў Івацэвіцкім раёне падчас агляду ўзораў айчынай зброі і тэхнікі. Цытую: «Трэба зыходзіць з той сітуацыі, якая ў нас складаецца. Добры рэмень часам таксама карысны для дзіцяці».

Два кароткіх сказы, але колькі яны спараджаюць

пытанняў! Па-першае, пра якую сітуацыю ідзе гаворка? Хаос пачатку 1990-х гадоў даўно пераадолены. Бандыцкая прыватызацыя спыненая. Усе мы — нашчадкі бацькоў і дзядоў, якія ўзнялі над Рэйхстагам сцяг перамогі. «Беларуская мадэль эканамічнага развіцця», як і дзяржаўная ідэалогія, аснову якой складае патрыятызм, сталі рэальнасцю. Кожны чытач «Новага Часу» здольны працягнуць спіс дасягненняў.

Па-другое, што трэба разумець пад «добрым рэменем»? Як простаму чалавеку, не надзеленаму, як АП, ад прыроды «інтуіцыяй, харызмай, сілай характару, умением вылучыць галоўнае і здольнасцю прыняць аптымальнае рашэнне ў

складаных абставінах», адрозніць добры рэмень ад дрэннага? (Пэралік станоўчых характарыстык АП я запазычыў у акадэміка Анатоля Рубінава).

Зразумела, у адпаведнасці з законам «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асобаў», можна звярнуцца па парадку непасрэдна да АП або хаця б да кіраўніка раённай адміністрацыі. Але калі мне памяць не здраджвае, галоўная характарыстыка нашага часу — хуткасць, а па законе ў чыноўнікаў ёсць месяц на падрыхтоўку адказу. Але за месяц актуальнасць пакарання можа быць страчаная, а гэта негатыўна адаб'ецца на тым, што АП назваў «карысцю для дзіцяці».

Здавалася б, наяўнасць адпаведнага закона вырашыла б праблему. Такую задачу і ставілі перад сабой аўтары канцэпцыі закона супраць хатняга гвалту. Але ж «усё ў законах не прапішаш». Аднак не варта адчайвацца. У народа, які так і не здолеў завяршыць пераход ад традыцыйнай эпохі да мадэрну, на гэты выпадак ёсць справядлівасць, якая «вышэй за закон заўсёды, калі на тое пайшло».

Правяршэнства справядлівасці над законам шмат чаго цікавага могуць распавесці кандыдаты ў прэзідэнты, якіх у Беларусі рэгулярна збіваюць падчас выбарчых кампаній. Але гэта тэма для асобнай гаворкі...

Вернемся да карысці лупцоўкі. Вось як яе апісаў сам АП: «Віктар, як старэйшы, часта атрымліваў ад мяне. Сярэдні, Дзіма, ужо бачыў, як Віцю трапляла, і роўненька стаяў побач».

Вось якое, аказваецца, простае тлумачэнне! Карысць

— у паслухмянасці! У рамках «беларускай мадэлі эканамічнага развіцця» толькі ад паслухмянных выканаўцаў і можа быць карысць, інакш мадэль пойдзе ў разнос. А стабільнасць, якая разумеецца як нязменнасць, — гэта наша ўсё. Таму актыўныя, самастойныя людзі ёй проціпаказаныя.

Якія пагрозы хавае для аўтарытарнай улады «непоротое паколение», добра вядома з гісторыі Расійскай імперыі. У 1762 годзе Пётр III падпісаў указ аб «Вольнасці дваранства», які, у прыватнасці, забараняў лупцаваць дваран пугамі, што запусціла працэс фарміравання людзей з асабістай годнасцю. І пайшло, і паехала. Ну як тут ні працытаваць правадыра сусветнага пралетарыяту: «Дзекабрысты абудзілі Герцэна. Герцэн разгарнуў рэвалюцыйную агітацыю. Яе падхапілі, пашырылі, умацавалі, загартавалі рэвалюцыянеры-разначынцы, пачынаючы ад Чарнышэўскага і заканчваючы героямі "Народнай Волі"»...

Паводле «бразільскай сістэмы»

Але заходні герой-адзіночка не самотны. На яго баку — універсальны закон, які і надае яму сілы. У гэтым прыныповае адрозненне не нашага закона ад нашага. Апошні заўсёды на баку дзяржавы. Таму барацьба са злом у нас была, ёсць і будзе функцыяй начальства, а не прыватных асобаў. Максімум, што ім дазволена — сігналаваць, г.зн. у адпаведнасці з законам «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асобаў» падаваць скаргі.

Культуры падзяляюцца на рэпрэсіўныя і на культуры заахвочвання. Зразумела, што ў рэальным жыцці ні тая, ні другая

ў чыстым выглядзе не існуюць. Аднак, як правіла, нейкая з іх пераважае.

У гэтай сувязі цікавы прыклад, які прывёў у газеце «Ведамасці» эканаміст Максім Буюе: «У 47-м выпуску дзіцячага гумарыстычнага кіначасопіса «Ералаш» футбольнага брамніка трэніруюць паводле «бразільскай сістэмы». Сутнасць яе палягае ў тым, што за спіной галкіпера знаходзіцца вітрына цырульні: любы прапушчаны мяч павернецца пабітым акном. Такі сцэнар — алегорыя сістэмы, у якой страх з'яўляецца галоўным матыватарам прагрэсу».

Уладальнік доктарскай ступені, атрыманай у Оксфардзе, Буюе тлумачыць, што ў складаных сістэмах памылкі непазбежныя, таму такі спосаб матывацыі з'яўляецца ад пачатку памылковым. Тым не менш, у «беларускай мадэлі» ён з'яўляецца базавым. Прыгадаем візіт АП у Воршу і аргвысновы, якія ён справакаваў.

Але, насуперак міфалогіі, рэпрэсіўная культура падтрымліваецца і перадаецца не столькі праз суб'ектаў, колькі праз аб'екты рэпрэсій. Таму спасылкі АП на вынікі рэфэрэндуму, згодна з якімі Беларусь з'яўляецца адзінай дзяржавай у Еўропе, якая прымяняе смяротнае пакаранне, не пазбаўленыя падставаў.

Пры гэтым першы радок нацыянальнага гімна («Мы беларусы — мірныя людзі») нікога не павінен удзіць у зман. «Миру — мир», а смерці — смяротнае пакаранне. Адно аднаму, як сведчыць гісторыя, не перашкаджае.

Сяргей Нікалюк
«Новы Час»

ІДЭЯ РПЦ

«МЫ ДОЛЖНЫ ВЗРАЩИВАТЬ В СЕБЕ РАБА»

Есть статьи, которые не нуждаются в наших комментариях. К визиту патриарха Кирилла в Минск публикуем фрагменты статьи протоиерея Алексея Чаплина, который без экивоков объяснил, почему православный обязан быть рабом «Царя, Государства, судьи, своего начальника, чиновника, полицейского».

«Главная проблема современного Православия и, собственно говоря, России (потому что России нет без Православия) — это то, что мы разучились быть рабами. Христианство — это религия сознательного и добровольного рабства.

Рабская психология — это не какой-то скрытый подтекст, а норма мироощущения для православного христианина. Всё современное общество поклоняется идолю социальных прав и свобод. И только Православная Церковь упорно утверждает, что человек — это бесправный раб Божий.

Поэтому так неуютно себя чувствует современный «свободомыслящий» человек в православном храме, где всё проникнуто архаикой рабства. Как диссонирует для его уха обращение к священноначалию «Святой Владыко», «Ваше Высокопреосвященство», «Ваше Святейшество», «ис полла эти Деспота» (многолетие епископу), а тем более постоянное

именование христианами себя в молитвах, «рабами Божиими».

Что стоит за понятием «рабство Божие», нам раскрывает Евангелие. Раб ничего не имеет своего. Он живет только милостью своего Господина, Который, «посчитавшись» с ним, находит его либо добрым рабом, исполняющим Его повеления и достойным еще большей милости от своего Владыки, либо лукавым и ленивым, достойным строгого взыскания»...

«СССР смог восстановиться в пределах Российской империи только благодаря потенциалу рабской психологии»

«Итак, наши критики правы — мы очень удобная религия для государства. Поэтому христианство и создало великие империи. Ибо только православные рабы способны на великий подвиг самопожертвования во время войны и мира. Даже СССР смог восстановиться в пределах Российской империи, только благодаря потенциалу рабской психологии, еще по инерции

сохранявшейся от Православия на подсознательном уровне в русском народе.

Сегодня Россия вновь мечтает о великодержавности. Но для православного сознания историческое Российское величие основывалась исключительно на трех китах: Православие, Самодержавие, Народность.

Святитель Феофан Затворник в свое время пророчески говорил, что, «когда ослабеют или изменятся сии начала, русский народ перестанет быть русским». Однако следует добавить, что эти начала могут жить исключительно в народе — рабе Божьем. Именно в рабском служении русского народа Богу, Его Церкви, Его помазанным, царям и архиереям, кроется тайна величия исторической России.

Но где найдешь сегодня даже лукавых рабов? Мы, называющие себя православными, представить себе не можем, насколько мы разные по мировосприятию с верноподданными нашими предками. И разница кроется в том, что из нас революционеры-демократы всё же по капле окончательно выдавили рабское сознание.

В нас настолько вдолбили, что рабы не мы и мы не рабы, что

самая суть христианства для нас стала чуждой. С отречением от Самодержавия мы отреклись от принципа, что всякая власть от Бога и провозгласили, что власть от народа»...

Рабское сознание дает возможность нам правильно относиться и к часам Патриарха

«Если для нас, православных, священноначалие есть образ Божий, если мы в его власти чтим власть Самого Христа, то как мы можем требовать отчета от архиерея, которого именуем Владыкой из-за власти «вязать и решить» нашу посмертную участь? Разве раб может требовать отчета от Царя?

Мы всё время боимся, что священноначалие нас может обмануть или предать. Но разве не свидетельствует эта подозрительность о нашем неверии, что Бог в Церкви? Как не может быть тело без главы, так и не может быть Церковь без Бога.

Рабское сознание дает возможность нам правильно относиться и к часам (Vreguet за 30 тысяч долларов — прим. «Салідарнасці») Патриарха (если таковые вообще существовали), и к дорогим иномаркам священноначалия. Для раба престиж Господина — это его личный престиж.

Для христианина должно быть униженным, что у архиерея машина хуже, чем у светских правителей.

Лучше ходить самому пешком, чем видеть Предстоятеля Церкви едущим на трамвае (как, например, ныне почивший Патриарх Сербский Павел). О горе Сербии! О унижении для всего Православия, когда князь Церкви страны, именуемой себя православной, пользуется общественным транспортом. Суть доступности Патриарха и вообще архиереев не в том, что его можно подкараулить по дороге в храме или написать письмо на его электронный ящик, а в возможности участия в архиерейском Богослужении, где епископ возносит за всех нас свои молитвы»...

Для того чтобы постичь истину, мы должны перестать «включать мозги» и начать на деле себя мнить ничем и звать никем. Одним словом, мы должны возвращать в себе раба.

P.S. «Салідарнасці»: Эта статья была опубликована в православном журнале «Благодатный озон» ровно 2 года назад. За это время РПЦ никак не отреагировала на тезисы Алексея Чаплина. Молчание — знак согласия?

(скарочана)

<https://gazetaby.com>

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ЗА ДЕСЯТЬ ЛЕТ – \$ 106 МЛРД ДОТАЦИЙ

«Марионеточный» режим Лукашенко за 10 лет получил \$ 106 млрд российских дотаций. Кто тут чья марионетка?

Тема потери суверенитета Беларуси в последнее время часто фигурирует в СМИ и даже звучит и из уст высокопоставленных политиков.

Имеет ли Россия виды на Беларусь и чего в реальности стоит опасаться? Это вопросы обсуждали эксперты во время круглого стола «Российская гибридная агрессия и устойчивость постсоветских стран» в Минске. Дискуссия получилась жаркой.

— Российская политика за последние четыре года утратила какую-то связь с реальностью, — отметил руководитель аналитического центра Belarus Security Blog Андрей Поротников. — Мы видим новые вызовы и новую опасность. При этом надо учитывать, что политика России в отношении разных государств очень гибкая, адаптивная, и для каждой страны у нее формируются свои механизмы российского влияния. Мы должны понять, как на это реагировать...

«Россия применяет силу в тех странах, где цветные революции происходят с целью интеграции в западные структуры»

Политолог Валерий Карбалевиц не соглашается с тезисом, что Россия планирует полное подчинение Беларуси.

— Я думаю, что всё несколько сложнее, — считает эксперт. — Обратите внимание, как Россия относилась к цветным революциям на постсоветском пространстве. В тех странах, где цветные революции происходили под антироссийскими лозунгами, при активной поддержке Запада и с целью интеграции в западные структуры — тут Россия действовала жёстко, применяя силу. Это мы видели на примере Грузии, Украины.

Но есть и другие примеры, как например, свержение власти в Кыргызстане в 2010 году и смена власти революционным путем в 2018 году.

— Россия отнеслась к этому достаточно спокойно, — напоминает Валерий Карбалевиц. — Именно потому, что не стоял вопрос о смене геополитической ориентации. И в этом смысле, возможно, это какой-то прогноз и для Беларуси в случае неких таких подобных событий.

Также, по мнению политолога, следует учитывать еще один важный момент: на чем зиждется российское влияние на постсоветском пространстве. Это поддержка авторитарных режимов.

— Поскольку на постсоветском пространстве доминирует авторитарные режимы, то логична их ориентация на

Россию и логично влияние России на эти режимы. И тут в Беларусь — это просто классика такого подхода — поясняет Валерий Карбалевиц. — Поэтому когда Лукашенко выбирает между какими-то угрозами — с одной стороны, угроза российского информационного влияния, а с другой стороны, угроза демократизации, влияние независимых СМИ, — то Лукашенко в таком случае душит независимые СМИ, а к российским относится достаточно лояльно.

«Главная угроза для независимости Беларуси — это Лукашенко и мы сами»

Со своей стороны социолог Сергей Николюк вспомнил недавнее обещание Лукашенко раздать всем белорусам оружие, чтобы они смогли защищать свою не зависимость. Вот только, по мнению эксперта, защищать они будут вовсе не независимость.

— Надо трезво смотреть на то, что происходит в Беларуси. Еще когда существовал НИСЭПИ, он в 2015 году спросил белорусов, как же они будут реагировать, если произойдет агрессия с Запада или с Востока. Так по данным, агрессии со стороны России сопротивлялись бы с оружием в руках 19%, стремились бы приспособиться 53%, а приветствовали бы эти изменения 12%. Вот это то ядро внутри белорусского общества, которое даже будет радо таким

событиям, — поясняет Сергей Николюк. Данные по агрессии со стороны войск НАТО также красноречивы. Сопротивлялись бы с оружием в руках 31% белорусов, старались бы приспособиться 46%, приветствовали бы 6%.

— Понятно, что это определенная декларация, — отмечает социолог. — Но сегодня главная характеристика белорусского общества — это раскол на большинство и меньшинство. Так вот наше большинство — пророссийское. Это социальная периферия, люди, с низким уровнем образования, пожилые, живущие в сельской местности и малых городах. Но главная проблема в том, что белорусская власть опирается на это большинство. И вот именно это не оставляет будущего для Беларуси.

Что будет в случае агрессии с любой стороны? — задается вопросом эксперт.

— Понятно, что Запад не будет подбирать нашу периферию, а вот с Востока ее как раз могут и подобрать, — уверен Сергей Николюк. — И вот поэтому, балансируя и не опираясь на активное и более модернизированное меньшинство, наша власть и составляет главную угрозу для независимости Беларуси...

(скорочана)
Анастасия Зеленкова
<https://gazetaby.com>

БЕЛАРУСЬ – ЗАХАД

«ТАК СТОИТ ЛИ УДИВЛЯТЬСЯ?..»

Политический обозреватель с помощью притчи из романа классика объяснил Лукашенко, кто виноват, что молодежь не хочет оставаться в Беларуси, что белорусских юношей и девушек манит „загнивающий“ Запад.

На встрече со студентами в Гродно 19 октября президент заявил, что его тревожит «стремление молодых людей получить высшее образование за рубежом».

«Официальный лидер прав, когда говорит, что у Беларуси — выгодное географическое положение и что это создает хорошие условия для заработка людей, экономического развития, — пишет Александр Класковский на сайте naviny.by. — Я бы добавил: белорусы

— нация с крепкой трудовой моралью, которую не разрушили десятилетия советского строя.

Но почему же тогда мы отстаем от соседей, других постсоветских и посткоммунистических государств?

В одном из романов белорусского классика Владимира Короткевича есть притча о том, как бог делил земли между народами. И вот, дав белорусам ну исключительно райский уголок, спохватился: «А чтобы не чересчур вы

перед моим раем гордились, дам я вам наихудшее во всем свете начальство. Оно вам того рая немного поубавит..»

Впрочем, если серьезно, то белорусскому электорату нечего пенять ни на бога, ни на черта. Нынешнего президента избрали в 1994-м на относительно свободных выборах. Избрали человека, пообещавшего вернуть светлое прошлое, советский распредельный рай, который при небольшом выборе благ многих грел низкими ценами и спасительной (не надо рвать жилы) уравниловкой.

Пока можно было эксплуатировать советскую индустриальную базу и получать большие субсидии от России,

белорусы по меркам постсовка и впрямь жили припеваючи. Но потом белорусское чудо быстро скисло.

С начала нынешнего десятилетия страна фактически топчется на месте. То девальвация, то экономический кризис. Средняя зарплата все никак не доползет до несчастной тысячи рублей, в то время как у литовцев во втором квартале она составила в пересчете 2286, у латышей — 2476, у эстонцев — 3258, у поляков в августе — 2749 рублей (данные Tut.by).

Причем речь идет не о самых богатых странах ЕС. Так стоит ли удивляться, что белорусских юношей и девушек манит „загнивающий“ Запад?»

“Салідарнасць”

РАСКОЛ

ПРАВАСЛАЎНАЯ ТРАГЕДИЯ

Ці здольная РПЦ зрабіць тое, да чаго заклікае паству, — пакаяцца?

«Святы Сінод Рускай праваслаўнай царквы вырашыў перапыніць еўхарыстычныя зносіны з Канстанцінопальскім патрыярхатам», — такі вынік пасяджэння Святога Сіноду ў Мінску. Прынамсі, так сказаў старшыня аддзела знешніх царкоўных сувязяў Маскоўскага патрыярхату мітрапаліт Валакаламскі Іларыён. Менавіта такім чынам РПЦ адрэагавала на намер Усяленскага патрыярха надаць аўтакефалію Украінскай праваслаўнай царкве. Масква не згодная з вывадам з-пад кантролю вялікай часткі «сваёй» паствы.

Што азначае «перапыненне еўхарыстычных зносінаў»? Яно азначае, што святары РПЦ прыпыняюць памінанне патрыярха Канстанцінопальскага ў набажэнствах Рускай праваслаўнай царквы. Вернікам і шараговым святарам не дазваляецца здзяйсняць службы са святарамі Усяленскага патрыярхату і наведваць храмы гэтага Усяленскага патрыярхату. Спраўды, гэта азначае раскол праваслаўнай царквы. РПЦ дэманстратыўна і нахабна парушыла 15-е правіла Двухразовага сабору 861

года. Гэтае правіла накіравана супраць раскольнікаў і забараняе спыняць памінанне патрыярха нават у выпадку рэальных кананічных злачынстваў з яго боку — да таго моманту, пакуль ён не будзе асуджаны паўнамоцным саборам епіскапаў. «Калі які-небудзь прэсвітэр або біскуп, або мітрапаліт адважыцца адступіць ад зносінаў са сваім патрыярхам і не будзе ўзнісоў імя яго па вызначаным і ўсталяваным чыне, у Божым таемнадзеянні, але, перш Саборнага абвяшчэння і здзейснага асуджэння яго, учыніць раскол, — Святы Сабор вызначыў быць зусім чужым усякага святарства», — кажа пастанова Двухразовага сабору.

Варта зазначыць, што гэтая пастанова была прынятая, калі РПЦ (і Масквы ўвогуле) яшчэ і ў праекце не было.

Такім чынам, чальцы Святога Сіноду РПЦ на чале з патрыярхам Кірылам свядома парушылі адзін з асноўных законаў праваслаўя, і ўсе яны павінны быць пазбаўленыя сану і адданыя анафеме як раскольнікі. Фактычна, з гэтага моманту патрыярха Кірыла няма, а ёсць грамадзянін Гундзяеў Уладзімір Дзмітрыевіч, які незаконна носіць

патрыяршыя рызы.

Гэта азначае, што ўсе дзеянні ў храмах РПЦ і здзейсненыя іх святарамі, будучы неспраўднымі. Хрышчэнне, адпяванне, святое прычасце — не маюць моцы, бо Святы Дух спускаецца на паству праз святара. А калі святар зрынуты з сану і пракляты як раскольнік?

У найбольш апантаных праваслаўных ужо ўзнікла дзіма: дзе маліцца ў Мінску, калі праваслаўных храмаў, апроч РПЦ, амаль няма? Бо, паводле царкоўных законаў, той, хто моліцца з раскольнікам, сам аўтаматычна становіцца раскольнікам.

Беларусам дык увогуле падкінулі загадку. Усясветны патрыярх сярод іншага пастанавіў «адклікаць прававыя абавязацельствы па Саборным Пасланні 1686 года», згодна з якім Кіеўская мітраполія, што знаходзілася да таго ў складзе Канстанцінопальскага патрыярхату, перадавалася пад кіраванне Маскоўскага патрыярха. Па стане на 1686 год да Кіеўскай мітраполіі адносілася і тэрыторыя цяперашняй Беларусі. Паводле літары закону, і нашы землі лічацца вернутымі ва ўлонне Канстанцінопальскай царквы.

Шчыра кажучы, спадара Гундзяева можна зразумець. Нехта падлічыў, што аўтакефалія для Кіева пагражае

РПЦ стратай 13 мільярдаў долараў ахвяраванняў штогод. Не кажучы ўжо пра царкоўную маёмасць (якая, паводле ўкраінскіх законаў, належыць дзяржаве) — адна Кіева-Пячорская Лаўра бясцэнная. Такія грошы могуць знесці дах каму заўгодна.

Найбольш разумныя прадстаўнікі праваслаўя ва ўсялякім крызісе бачаць і акно магчымасцяў. Знакаміты дыякан Андрэй Кураеў кажа, што ні адна з памесных праваслаўных царкваў не падтрымае РПЦ і не перапыніць зносіны з Канстанцінопалем. «Значыць, па логіцы канону, яны таксама павінны быць для нас як адлучаныя, — разважае Кураеў. — Так мы застанемся ў адзіноце». Каб пазбегнуць поўнай ізаляцыі, РПЦ давядзецца даць новую трактоўку канонаў — аб межах царкоўнай еднасці, дысцыпліны і таму падобным. А паколькі выкруціцца будзе надзвычай цяжка, РПЦ чакае маштабная багаслоўская дыскусія. «А гэта — пачатак рэфармацыі»...

Але варта ўсвядоміць адно — на нашых вачах робіцца гісторыя. Гісторыя, якой будучы ставіць помнікі, вакол якіх будучы гуляць нашы дзеці. Памацайце яе рукамі!

Сяргей Пульша
“Новы час”

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 29.10.2018 у 18.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.